

Väljaandja:	Põhja-Sakala Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	10.07.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2023
Avaldamismärge:	RT IV, 07.07.2021, 4

Erateede avalikuks kasutamiseks määramise kord

Vastu võetud 17.06.2021 nr 145

Määrus antakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punktide 5 ja 37 ning ehitusseadustiku § 94 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Käesolev erateede avalikuks kasutamiseks määramise kord (edaspidi kord) sätestab Põhja-Sakala valla (edaspidi vald) haldusterritooriumil asuvate erateede avalikuks kasutamiseks määramise tingimused ja korra.

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) tee on rajatis, mis on ette nähtud inimeste, sõidukite või loomade liikumiseks või liiklemiseks. Tee osaks loetakse tunnel, sild, viadukt ja muud liiklemiseks kasutatavad ning tee toimimiseks vajalikud rajatised;
- 2) eratee on tee, mis paikneb juriidilise või füüsilise isiku kinnisasjal ning mis pole kantud avalikult kasutatavate teede nimekirja või mis on avalikkusele ligipääsetavad või riigikaitsele teed. Eratee ei pea olema kantud teeregistrisse;
- 3) avalikult kasutatav tee on riigitee, kohalik tee ja avalikuks kasutamiseks määratud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igäüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides;
- 4) kohalik tee on tee, mille osas omaniku ülesandeid täidab kohaliku omavalitsuse üksus. Kohalik tee võib olla avalikuks kasutamiseks määratud eratee, kohaliku omavalitsuse üksusele kuuluv tee või kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse kohaselt kohaliku omavalitsuse hallatav kohaliku liikluse korraldamiseks vajalik muu tee;
- 5) kergliiklustee on jalgratta- ja jalgteed, mis on jalgrattaga, tasakaaluliikuri ja jalakäija liiklemiseks ettenähtud eraldi tee või teosa, mis on asjakohaste liiklusmärkidega tähistatud;
- 6) pinnasteed on põllu-, metsa- või muu selline pealiskihita tee, mis on teeks rajatud või sõidukite liikumise tulemusena selleks kujunenud;
- 7) teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Avalikult kasutatava tee kaitsevöönd on teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Kaitsevööndite ulatused kehtestatakse üldplaneeringuga.

§ 3. Eratee avalikuks kasutamiseks määramise tingimused

- (1) Eratee määratakse avalikuks kasutamiseks, kui tee avalikes huvides omandamine ei ole võimalik, on raskendatud või ebaotstarbekas või on muul põhjusel välistatud.
- (2) Eratee määratakse avalikuks kasutamiseks, lähtudes avalikust huvist ning eesmärgiga tagada liiklemise võimalus igäühele.
- (3) Erateed saab määrata avalikuks kasutamiseks eelkõige juhtudel, kui esineb üks järgnevatest tingimustest:
  - 1) erateed pidi kulgeb ühistranspordi- või õpilasliin;
  - 2) eratee lõik moodustab osa jätkuvast avalikult kasutatava tee marsruudist;
  - 3) eratee on ühendustee tähtsusega avalikult kasutatavate teede vahel;
  - 4) eratee on ainukeseks mõistlikuks juurdepääsuks avaliku huviga või avaliku kasutusega kinnistule, sh kallasrajale;
  - 5) esinevad muud asjaolud, mis koostoimes on piisavalt kaalukad, et eratee avalikuks kasutuseks määrata.
- (4) Pinnasteid üldjuhul ei määrata avalikuks kasutamiseks.
- (5) Mitut kinnistut teenindav eratee määratakse avalikuks kasutamiseks üldjuhul kuni viimase kinnistu piirini.
- (6) Eratee avalikuks kasutamiseks määramine ei tähenda kohest tee korda tegemist, vaid tagab liiklemise võimaluse igäühele. Teede remont lähtub valla teehoiukavast.
- (7) Eratee avalikku kasutusse võtmisega ei tohi tekitada vallale põhjendamatuid kohustusi.

§ 4. Eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus

(1) Eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetluse algatab Põhja-Sakala Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus) omal initsiatiivil või huvitatud isiku kirjaliku taotluse alusel.

(2) Eratee avalikuks kasutamiseks määramine võib toimuda:

- 1) kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud korras sundvalduse seadmise teel;
- 2) kokkuleppele tealuse maa kinnisasja omanikuga.

(3) Sundvalduse seadmine algatatakse, kui kokkuleppe sõlmimine tealuse maa kinnisasja omanikuga on raskendatud, ei ole otstarbekas või kui tealuse maa kinnisasja omanik ei ole kokkuleppe sõlmimisega nõus.

(4) Sundvalduse ala hõlmab teed ja teekaitsevööndit. Sundvalduse ulatus koos seda sisaldava teekaitsevööndiga määratakse igal konkreetsel juhul sundvalduse seadmise korraldusega.

(5) Vallavalitsuse vastava valdkonna eest vastutav teenistuja, hinnanud eratee avaliku kasutuse vajadust vastavalt käesoleva määruse § 3 lõigetes 2 ja 3 toodud kriteeriumitele, teeb vallavalitsusele ettepaneku sundvalduse seadmiseks või mitteseadmiseks.

(6) Pärast eratee sundvalduse või piiratud asjaõiguse seadmist määrab vallavalitsus oma korraldusega eratee avalikuks kasutamiseks ning seejärel esitab asjakohase info vastavatele riigiasutustele.

(7) Kui käesoleva määruse § 3 toodud kriteeriumitele vastava tee osas on moodustatud omaette katastriüksus, tuleb eelistada piiratud asjaõiguse või sundvalduse seadmisele eratee katastriüksusest moodustatud kinnistu omandamist Põhja-Sakala Vallavolikogu (edaspidi volikogu) poolt kehtestatud korras.

(8) Eratee avalikes huvides omandamise või eratee sundvalduse seadmise otsustab vallavalitsus kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses ja Põhja-Sakala valla õigusaktides sätestatud korras.

(9) Eratee avalikuks kasutamiseks määramisega lähevad kohalikule omavalitsusele üle kõik teomaniku kohustused, õigused ja vastutus ning vallavalitsus korraldab hooldust valla teedega samadel alustel.

§ 5. Eratee avaliku kasutamise lõpetamine

(1) Kui on ära langenud käesoleva määruse § 3 lõigetes 2 ja 3 toodud alused, tunnistab vallavalitsus kehtetuks varasema korralduse või tunnistab volikogu kehtetuks varasema otsuse eratee avalikuks kasutamiseks määramise kohta.

(2) Pärast varasema korralduse või otsuse kehtetuks tunnistamist lõpetatakse piiratud asjaõigus või sundvaldus tealuse maa kasutamiseks.

§ 6. Rakendussätted

(1) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(2) Tunnistada kehtetuks Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.02.2020 määrus nr 86 „Erateede avalikuks kasutamiseks määramise ja erateedel tasuta talihoolduse teostamise kord”.

Aino Viinapuu
vallavolikogu esimees